

ul. Puławska 148 / 150
02-624 Warszawa 12
www.nszz-p.pl

tel. 601-5926; 601-2285; 601-3530;
601-4201; 601-4202 fax. 601-3197
e-mail: zgnszzp@onet.pl

Warszawa, 24 maja 2011 r.

ZZ-461/2011

Uchwała nr 141/V/2011
Zarządu Głównego NSZZ Policjantów
w sprawie wejścia w spór zbiorowy z Ministrem Spraw
Wewnętrznych i Administracji i Komendantem Głównym Policji

Na podstawie art. 1 i 7 Ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz.U. z 1991 roku, Nr 55 poz. 236 z późn. zm), Zarząd Główny NSZZ Policjantów występuje do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendanta Głównego Policji z żądaniem **zmiany w terminie do 7 czerwca 2011 roku:**

- 1) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 marca 2011 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie umundurowania policjantów (Dz.U. Nr 70, poz. 372);
- 2) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz.U. Nr 70, poz. 373).

UZASADNIENIE

Wydane w dniu 28 i 31 marca 2011 roku rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające rozporządzenie w sprawie umundurowania policjantów oraz rozporządzenie w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika w zamian za umundurowanie w sposób ewidentny naruszają prawa funkcjonariuszy reprezentowanych przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów oraz wolności związkowe działaczy związkowych.

W ocenie Związku wyżej wymienione przepisy wykonawcze są sprzeczne m. in. z następującymi przepisami, wyrokami i orzeczeniami:

- ▲ artykułem 31 ust. 3 Konstytucji, który formułuje kumulatywnie ujęte przesłanki dopuszczalności ograniczeń w korzystaniu z konstytucyjnych praw i wolności. Są to: ustawowa forma ograniczenia, istnienie w państwie demokratycznym konieczności wprowadzenia ograniczenia, funkcjonalny związek ograniczenia z realizacją wskazanych w art. 31 ust. 3 wartości (bezpieczeństwo państwa, porządek publiczny, ochrona środowiska, zdrowia i moralności publicznej, wolności i praw innych osób) oraz zakaz naruszania istoty danego prawa lub wolności,
- ▲ art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny,
- ▲ art. 32 ust. 1 Konstytucji, z którego wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Ocena każdej regulacji prawnej z punktu widzenia zasady równości musi być zatem poprzedzona dokładnym zbadaniem sytuacji prawnej podmiotów i przeprowadzeniem analizy, tak gdy chodzi o ich cechy wspólne, jak też cechy różniące,
- ▲ art. 92 Konstytucji, określa z jednej strony warunki, jakie musi spełniać ustawowe upoważnienie do wydania rozporządzenia, a z drugiej strony warunki, jakie musi spełniać samo rozporządzenie. Rozporządzenie może być wydawane tylko na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego. Z tego względu rozporządzenie powinno precyzyjnie powoływać przepis ustawy stanowiący podstawę prawną jego wydania. Upoważnienie ustawowe musi być wyraźne i podlega wykładni literalnej. Nie można opierać upoważnienia ustawowego na domniemaniu ani na wykładni celowościowej przepisu upoważniającego zawartego w ustawie. Rozporządzenie musi być wydane w granicach upoważnienia ustawowego, tzn. nie może normować spraw nieprzekazanych do unormowania, i musi być zgodne z wszystkimi wytycznymi dotyczącymi treści rozporządzenia zawartymi w ustawie. Rozporządzenie nie może wkraczać w materie regulowane innymi ustawami, nawet jeżeli dotyczą one zagadnień pokrewnych. Rozporządzenie jest aktem wydawanym w celu wykonania ustawy, tzn. musi być zgodne z normami Konstytucji, a także musi być zgodne z wszystkimi obowiązującymi aktami ustawodawczymi. Musi także być zgodne z celami ustawy, którą wykonuje. Jako akt wykonawczy może dotyczyć tylko

zagadnień unormowanych w danej ustawie i może uzupełniać regulacje ustawowe o unormowania tych spraw, które nie mają istotnego znaczenia z punktu widzenia założeń ustawy. Nie jest natomiast dopuszczalne, aby rozporządzenie normowało samodzielnie zagadnienia, które w ogóle nie zostały uregulowane w danej ustawie, co w tym wypadku ma miejsce,

- ▲ art. 1 konwencji Nr 135 Międzynarodowej Organizacji Pracy „*przedstawiciele pracowników w przedsiębiorstwie będą korzystali ze skutecznej ochrony przeciwko wszelkim aktom krzywdzącym, włącznie ze zwolnieniem, podjętym ze względu na charakter lub działalność jako przedstawicieli pracowników, ich przynależność związkową lub uczestnictwo w działalności związkowej, jeżeli działają zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawodawstwa, układami zbiorowymi lub innymi wspólnie uzgodnionymi porozumieniami*”. Tę ogólną normę rozwinęto w zaleceniu Nr 143 Międzynarodowej Organizacji Pracy.
- ▲ art. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), który stwierdza, że nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do związku zawodowego, albo wykonywania funkcji związkowej,
- ▲ Art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), gdyż działacze związkowi powinni korzystać ze skutecznej ochrony przeciwko wszelkim aktom krzywdzącym, włącznie ze zwolnieniem, podjętym ze względu na ich przynależność związkową lub uczestnictwo w działalności związkowej, pod warunkiem że działają zgodnie z prawem, układami zbiorowymi bądź innymi porozumieniami,
- ▲ art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.), gdyż nie ma w tym przepisie żadnych wytycznych dotyczących różnicowania wysokości wypłacanych równoważników i jej uzależnienia od kręgu podmiotów, którym przysługuje. Takie stanowisko ustawodawcy jest w pełni zrozumiałe, szczegółowe wytyczne są bowiem zbędne w sytuacji, w której wysokość świadczenia wynika ze sposobu określenia jego charakteru. Należy jednocześnie zauważyć, że ustawa nie zawiera żadnych regulacji, które pozwalałyby na wprowadzenie odstępstw od tak określonej wartości należnych wszystkim policjantom świadczeń. Zakres swobody regulacyjnej pozostawionej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji przy określaniu wysokości równoważnika jest ograniczony, a jego rola sprowadza się do starannego wyliczenia kosztów ponoszonych w praktyce przez uprawnionych, którym nie wydano umundurowania

w naturze.

- ▲ § 3 i § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy (Dz. U. Nr 71, poz. 336),
- ▲ § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 stycznia 2007 r. w sprawie oddelegowania policjantów do pełnienia zadań służbowych poza Policją w kraju i za granicą,
- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 28 maja 2002 r., sygn. P 10/01, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 35),
- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 maja 2002 r. sygn. akt P 10/01,
- ▲ orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 1995 r. sygn. akt K. 4/95, *„Trybunał Konstytucyjny już uprzednio parokrotnie konstatawał - w pełnej spójności z linią orzeczniczą Europejskiego Trybunału Praw Człowieka - że zasada równości praw jest stosowana sprawiedliwie wtedy, gdy zakłada równe traktowanie podmiotów takich samych pod względem relewantnej do treści danego uregulowania cechy, zaś dopuszcza odpowiednio odmienne traktowanie podmiotów, które pod względem takiej cechy są zróżnicowane (Zob. orzeczenia w sprawach: K. 3/94, OTK w 1994 r. cz. II, poz. 42; P. 1/94 OTK w 1994 r. cz. II, poz. 37).”*
- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 22 lutego 2005 r. sygn. K 10/04, OTK ZU nr 2/A/2005, poz. 17,
- ▲ orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 26 kwietnia 1995 r., sygn. K. 11/94, OTK w 1995 r., cz. I, poz. 12 oraz wyrok z 28 czerwca 2000 r., sygn. K. 34/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 142).” ,
- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 7 listopada 2007 r., sygn. K 18/06, OTK ZU nr 10/A/2007,
- ▲ wyrokami Trybunału Konstytucyjnego z: 16 grudnia 1997 r., sygn. K. 8/97, OTK ZU nr 5-6/1997, poz. 70; 24 lutego 1999 r., sygn. SK 4/98, OTK ZU nr 2/1999, poz. 24).,
- ▲ orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 1994 r., sygn. K. 3/94, OTK w 1994 r., cz. II, poz. 42).,
- ▲ orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 23 października 1995 r., sygn. K. 4/95, OTK w 1995 r., cz. II, s. 93).”.,
- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 5 grudnia 2007 r., sygn. K 36/06, OTK ZU

nr 11/A/2007, poz. 154).,

- ▲ wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 16 stycznia 2007 r. (sygn. U 5/06),
- ▲ orzecznictwem Sądu Najwyższego zapisanym w uchwale z dnia 13 grudnia 2005 r. sygn. akt. II PZP 9/05. Sąd Najwyższy stwierdza *„Zachowanie przez pracownika zwolnionego z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej prawa do wynagrodzenia i innych świadczeń oraz uprawnień pracowniczych wynika nie tylko z zasady gwarancji swobodnej działalności związkowej, ale również z faktu, że pracownik taki co prawda nie wykonuje obowiązków pracowniczych wynikających z zakresu przypisanego jego stanowisku pracy zakresu czynności, od której to pracy jest zwolniony, jednakże nie jest w istocie w pracy nieobecny z powodu niemożności stawienia się i jej świadczenia. Jako członek zarządu zakładowej organizacji związkowej wykonuje bowiem u danego pracodawcy, objętego jej działaniem, obowiązki w zakresie obrony szeroko pojętych praw i interesów pracowników, ich reprezentacji w sporach z pracodawcą, przestrzegania przepisów prawa pracy i inne, powierzone tej organizacji przepisami ustawy o związkach zawodowych. Oznacza to, iż w tym sensie wykonuje on pracę u danego pracodawcy, lecz inną, niż wynikająca ze stosunku zobowiązaniowego łączącego go z pracodawcą”*,
- ▲ wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 1996 r., I PRN 37/96 - OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 36).,
- ▲ uchwałą Sądu Najwyższego z 4 lutego 1993 r., sygn. akt III AZP 38/92, który stwierdził, iż art. 32 ustawy o związkach zawodowych ma odpowiednie zastosowanie do policjanta będącego członkiem zarządu NSZZ Policjantów.

Przedstawiona powyżej argumentacja w jednoznaczny sposób mówi o bezprawnej dyskryminacji, nierównomiernym traktowaniu połączonym z ograniczeniem praw wynikających ze stosunku służbowego oraz praw związkowych funkcjonariuszy Policji, w tym działaczy Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów, jakiej dopuścił się Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydając wymienione na wstępie akty wykonawcze rangi rozporządzenia. W wyniku rozporządzeń podzielono policjantów na kilka kategorii:

- 1) generałowie Policji;
- 2) policjanci prewencji i ruchu drogowego;
- 3) policjanci służby kryminalnej;
- 4) policjanci służby wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym;

5) działacze związku zawodowego policjantów zwolnieni z obowiązku świadczenia służby.

Rozporządzenia preferują policjantów wymienionych w punktach 1 i 2, przy czym skrócenie z 4 do 3 lat okresu używalności przedmiotów umundurowania noszonych przez policjantów pionu prewencji z niewiadomych powodów nie dotyczy między innymi policjantów oddziałów prewencji Policji. W sposób nieuzasadniony wydłużono także okres używalności sortów mundurowych dla policjantów służb kryminalnych i pomocniczych, obniżając tym samym wysokość ekwiwalentu w zamian za umundurowanie dla tej grupy funkcjonariuszy. W odniesieniu do policjantów zwolnionych z obowiązku świadczenia służby z uwagi na pełnienie funkcji z wyboru w związku zawodowym policjantów, rozporządzenia wprowadziły jawnie dyskryminacyjną zasadę wydłużenia okresu używalności przedmiotów umundurowania o czas trwania zwolnienia od obowiązku wykonywania zadań służbowych.

Na etapie opiniowania projektów obu wymienionych rozporządzeń Zarząd Główny Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów wielokrotnie w formie stosownych wystąpień zwracał uwagę Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendantowi Głównemu Policji, będącemu pomysłodawcą i inicjatorem dyskryminacyjnych zmian w rozporządzeniach, na konieczność zaniechania prac nad tymi aktami prawnymi argumentując, że ich wprowadzenie naruszy zapisy Konstytucji, konwencji międzynarodowych, ustawy o Policji, ustawy o związkach zawodowych, orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego oraz innych przepisów wykonawczych.

Mimo to Minister przy świadomym naruszeniu standardów poprawnej legislacji, przy 3 dniowym „vacatio legis” wprowadził w życie przepisy naruszające interesy funkcjonariuszy polskiej Policji oraz doprowadził do istotnego spadku zaufania policjantów do organów Państwa odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Polaków.

Związek na etapie rokowań przedstawi znacznie szerszą argumentację uzasadniającą wszczęcie sporu zbiorowego.

Wiceprzewodniczący
ZG NSZZ Policjantów

Tomasz Krzemiński

Przewodniczący
ZG NSZZ Policjantów

Antoni Duda